

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.6.26.
COM(2026) 345 final

2026/0186 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem 2028. március 4-ig történő meghosszabbításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A Tanács 2022. március 4-én elfogadta az (EU) 2022/382 végrehajtási határozatot¹, és aktiválta a 2001. július 20-i 2001/55/EK tanácsi irányelvet (a továbbiakban: az átmeneti védelemről szóló irányelv)² a 2022. február 24-én vagy azt követően, az orosz fegyveres erők által az említett időpontban megkezdett katonai invázió következtében lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek bizonyos kategóriái³ tekintetében. Az átmeneti védelemről szóló irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében az átmeneti védelem kezdeti időtartama egy év, amely hat hónapos időszakonként legfeljebb további egy évre automatikusan meghosszabbítható. Az átmeneti védelem automatikusan egy évvel, 2024. március 4-ig tartó hatállyal meghosszabbodott.

Az átmeneti védelemről szóló irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében, amennyiben az átmeneti védelem indokai továbbra is fennállnak, a Tanács a Bizottság javaslatára, a Tanács részére javaslatot benyújtó tagállam kérelmének vizsgálatát követően, minősített többséggel határozatot fogadhat el az átmeneti védelem további, legfeljebb egy évvel történő meghosszabbításáról. Az átmeneti védelmet további egyéves időszakokkal meghosszabbították, először 2025. március 4-ig⁴, majd 2026. március 4-ig⁵, ezt követően 2027. március 4-ig⁶.

E javaslat célja kettős: először is az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem további egy évvel történő meghosszabbítása. Ezáltal az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott személyek kategóriáira a 2027. március 5-től 2028. március 4-ig tartó időszakban továbbra is vonatkozik az átmeneti védelem. Másodszor, a javaslat célja, hogy összeegyeztesse az átmeneti védelmet Ukrajna azon általános képességével, hogy megvédje magát Oroszország jogellenes agressziós háborújával szemben. Ezért azt javasoljuk, hogy főszabályként ne nyújtsanak átmeneti védelmet azoknak a

¹ A TANÁCS (EU) 2022/382 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről.

² A TANÁCS 2001/55/EK IRÁNYELVE (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről.

³ Az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat 2. cikke úgy rendelkezik, hogy átmeneti védelem vonatkozik a) 2022. február 24-e előtt Ukrajnában tartózkodó ukrán állampolgárokra; b) olyan hontalan személyekre és Ukrajnától eltérő harmadik országok olyan állampolgáira, akik 2022. február 24. előtt nemzetközi védelemben vagy azzal egyenértékű nemzeti védelemben részesültek Ukrajnában; valamint c) az a) és b) pontban említett személyek családtagjaira. A tagállamok vagy a szóban forgó határozatot, vagy a nemzeti joguk szerinti megfelelő védelmet alkalmazzák azon hontalan személyek és az Ukrajnától eltérő harmadik országok azon állampolgárai tekintetében, akik bizonyítani tudják, hogy 2022. február 24. előtt az ukrán joggal összhangban kiadott érvényes letelepedési engedély alapján jogszerűen tartózkodtak Ukrajnában, és akik nem képesek biztonságos és tartós feltételek mellett visszatérni származási országukba vagy régiójukba.

⁴ A Tanács (EU) 2023/2409 végrehajtási határozata (2023. október 19.) az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról (europa.eu).

⁵ [A Tanács \(EU\) 2024/1836 végrehajtási határozata \(2024. június 25.\) az \(EU\) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról \(europa.eu\).](#)

⁶ [A Tanács \(EU\) 2025/1460 végrehajtási határozata \(2025. július 15.\) az \(EU\) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról \(europa.eu\).](#)

személyeknek, akik e határozat hatálybalépésének időpontjától kezdődően hagyják el Ukrajnát, és akik nem tudják bizonyítani, hogy az ukrán hatóságok felhatalmazták őket arra, hogy katonai kötelezettségeiknek megfelelően elhagyják Ukrajnát.

Az átmeneti védelem aktiválásához vezető helyzet továbbra is fennáll, ezért további meghosszabbításra van szükség.

2026 áprilisáig közel 4,4 millió, Ukrajnából érkező, lakóhelyét elhagyni kényszerült személy⁷ – akik mintegy 58 %-a nő – részesül átmeneti védelemben az EU-ban⁸. Életkor szempontjából a teljes csoport közel 30 %-a kiskorú (mindkét nem). Az uniós tagállamokban átmeneti védelemben részesülők száma viszonylag stabilan 4,3 millió körül maradt, enyhe emelkedő tendenciát mutatva (számuk a 2024. április 4,21 millióról 2025 márciusára 4,26 millióra, 2026 áprilisára pedig 4,37 millióra nőtt). Továbbra is Németország, Lengyelország és Csehország azok a tagállamok, amelyek a legtöbb átmeneti védelemben részesülő személyt fogadják (Németországban közel 1,28 millió, Lengyelországban mintegy 970 000, Csehországban pedig több mint 380 000 személyt). Az átmeneti védelemről szóló irányelv aktiválása óta a tagállamok jelentős erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy támogassák az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeket és elősegítsék a befogadó társadalmakba, beleértve az oktatási-képzési rendszerekbe és a munkaerőpiacra való beilleszkedésüket. Emellett további erőfeszítéseket tettek a befogadási kapacitás növelése és a vészhelyzeti tervezés terén. Az Ukrajna elleni orosz agresszióra adott uniós választ továbbra is nagy fokú szolidaritás jellemzi, egyrészt Ukrajna és népe iránt, amely megmutatkozik a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeket befogadó tagállamok és polgáraik erőfeszítéseiben, másrészt maguk a tagállamok körében.

Amellett, hogy az átmeneti védelemben részesülő személyek számára biztosítja a harmonizált jogokhoz való hozzáférést, az átmeneti védelemről szóló irányelv aktiválásának köszönhetően tovább csökken annak kockázata, hogy a tagállamok menekültügyi rendszerei nem képesek a beáramlást anélkül kezelni, hogy az ne érintené hátrányosan e rendszerek hatékony működését. 2022 februárja és 2026 márciusa között ukrán állampolgárok mintegy 94 390 nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtottak be (szemben a 2022 februárja és 2025 márciusa közötti 75 850-nel) az EU-ban. 2026 januárja és márciusa között az ukrán állampolgárok által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek száma 57 %-kal csökkent a 2025 január-márciusi időszakhoz képest, és Franciaország és Lengyelország áll az első, illetve a második helyen e kérelmek fő fogadó országaként. A korlátozott összlétszám továbbra is azt mutatja azonban, hogy az átmeneti védelem elérte célját, többek között azt, hogy megakadályozta a tagállamok menekültügyi rendszereinek túlterhelését.

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR) által 2025. júliusban végzett szándékfelmérés⁹ szerint a hat hónappal azelőtti adatokkal összevetve (a 2024. január-februári 65 %-ról 2024. július-augusztusra 61 %-ra) csökkent a lakóhelyüket elhagyni kényszerült azon személyek aránya, akik azt tervezik vagy remélik, hogy a jövőben visszatérnek Ukrajnába, ugyanakkor (24 %-ról 27 %-ra) nőtt azok aránya, akik nem döntöttek a visszatéréssel kapcsolatban, valamint (11 %-ról 12 %-ra) azoké, akik szerint nincs remény a

⁷ Több mint 4,54 millió, beleértve az uniós tagállamokat, Izlandot, Liechtensteint, Norvégiát és Svájcot.

⁸ Eltérő rendelkezés hiányában az ideiglenes és a nemzetközi védelemre vonatkozó valamennyi számadat az Eurostatról (Adatbázis – Eurostat) származik.

⁹ [Szakpolitikai tájékoztató: Forecasting Refugee Return to Ukraine amid ongoing war and uncertainty \[A menekültek Ukrajnába való visszatérésének előrejelzése a folyamatban lévő háború és bizonytalanság közepette\].](#)

visszatérésre. A Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) arról számolt be¹⁰, hogy az általa megkérdezett személyek nagy többsége (70 %) vissza kíván térni Ukrajnába, amikor és amennyiben az biztonságos.

Továbbá az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének (EUAA) felmérése¹¹ szerint mintegy egyötödük elhatározta, hogy nem tér vissza Ukrajnába, 22 %-uk hajlott arra, hogy ne térjen vissza, 31 %-uk pedig bizonytalan volt. Ezzel szemben 2025-ben csak a válaszadók 14 %-ának volt szándékában visszatérni, 13 %-uk pedig hajlott a visszatérésre. Azok aránya, akik elhatározták, hogy nem térnek vissza, idővel folyamatosan nőtt: 5 %-ról 12 %-ra, majd később 20 %-ra. Ezzel szemben azok aránya, akik hajlottak arra, hogy ne térjenek vissza 12 %-ról 15 %-ra, majd 22 %-ra nőtt.

Ezek a felmérések megerősítik, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek többsége úgy ítéli meg, hogy továbbra sem tud biztonságos és tartós feltételek mellett visszatérni Ukrajnába.

Ukrajnában Oroszország változatlanul folytatja agressziós háborúját. Oroszország továbbra is szándékosan és módszeresen veszi célba a polgári infrastruktúrát és a lakott területeket. Az ENSZ ukrajnai emberi jogi megfigyelő missziója szerint a polgári áldozatok száma 2026 májusában 93 %-kal nőtt 2025 azonos hónapjához képest. Ez jelentős eszkalációt jelent, és rámutat arra, hogy a háború tartósan polgári áldozatokkal jár.

Az orosz erők által végrehajtott kiszámíthatatlan légi csapások és dróntámadások továbbra is komoly fenyegetést jelentenek az egész országban, és a frontvonalaktól messze fekvő régiókat is elérnek. Ezek a támadások rámutatnak a folyamatban lévő agresszió széles földrajzi kiterjedésére és annak válogatás nélküli jellegére. A légi csapások súlyosan akadályozták a megbízható villamosenergia-, fűtés- és vízellátáshoz való hozzáférést, és 2025 végén emberek millióit érintették az ismétlődő, hosszú távú áramkimaradások.

Az IOM 2025. decemberi becslése szerint az ukrajnai belső menekültek száma 3 712 000¹². A belső menekültek háromnegyede (71 %-a) több mint két éve, 82 %-a pedig több mint egy éve kényszerült lakóhelye elhagyására. A több mint két éve lakóhelyüket elhagyni kényszerült belső menekültek aránya az ország nyugati részén élő belső menekültek körében volt a legmagasabb. Az ötödik gyors kár- és igényfelmérésben (RDNA5)¹³ közölt információk szerint a szociálpolitikai minisztérium 2025 decemberében 4 618 666 embert tartott nyilván hivatalosan belső menekültként. A jelentések szerint a szegénység 2025-ben tovább nőtt. A háború hatásai nem mindenkit egyformán érintenek, a legérintettebbek a nők – többek között a foglalkoztatás és a háztartások kritikus szükségletei kapcsán –, a fogyatékkal élő személyek, a gyermekek és a fiatalok, a belső menekültek és az idősek. Több mint 15 000 ember vesztette életét, több mint 40 600 sebesült meg, és milliók veszítették el otthonukat.

Az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatalának (OCHA) becslése szerint 2026 januárjában mintegy 10,8 millió ember szorul sürgős humanitárius segítségre Ukrajnában¹⁴.

¹⁰ Ukraine Regional Response: Needs, Intentions, and Border Crossings [Szükségletek, szándékok és határátlépések] | Displacement Tracking Matrix [A kényszerű lakóhelyelhagyás nyomon követésére szolgáló mátrix].

¹¹ Ad hoc jelentés: Situation in Ukraine and Displacement to the EU+: Trends, Drivers and Future Prospects (Az ukrajnai helyzet és az EU+-ba történő kényszerű lakóhelyelhagyás: Tendenciák, mozgatórugók és jövőbeli kilátások) (2025. szeptember).

¹² [Ukraine internal displacement report, General population survey, Round 22, 2026. január.](#)

¹³ Ukrajna – Ötödik gyors kár- és igényfelmérés (RDNA5): 2022. február – 2025. december.

¹⁴ Ukraine Humanitarian Needs and Response Plan 2026 (2026. január) [EN/UK].

Az instabil helyzet, valamint a nehéz ukrajnai humanitárius helyzet az Unióba való további nagymértékű érkezésekhez is vezethet, és ezért a lakóhelyüket elhagyni kényszerült további személyeket kell védelemben részesíteni.

Az Ukrajnában jelenleg tapasztalható ingatag és kiszámíthatatlan helyzet nem teszi lehetővé az átmeneti védelem megszüntetését az uniós tagállamokban tartózkodó, átmeneti védelemben részesülő személyek és a még rászorulóknak számára. Ezeket a személyeket továbbra is védelemben kell részesíteni az Unión belül. Ugyanezen oknál fogva, ha az átmeneti védelem hamarosan megszűnne, és az érintett személyek mindegyike egyszerre nyújtana be nemzetközi védelem iránti kérelmet, az a nemzeti menekültügyi rendszerek további hatékony működését is veszélyeztetné.

Ezekre a fejleményekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy jelenleg az átmeneti védelem okai továbbra is fennállnak, ezért a jelenlegi helyzetre adott szükséges és megfelelő válaszként meg kell hosszabbítani az átmeneti védelmet. Az átmeneti védelemről szóló irányelv 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban a meghosszabbítást a lehető leghamarabb el kell fogadni további egy évre, azaz a 2027. március 5. és 2028. március 4. közötti időszakra. Ennek célja annak biztosítása, hogy az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült és az uniós tagállamokban befogadott személyek számára a jelenlegi körülmények között a lehető legnagyobb stabilitást és kilátásokat lehessen biztosítani.

Ez összhangban van az Unió amellel elkötelezettségével, hogy mindaddig támogatást nyújt Ukrajnának és népének, ameddig csak szükséges, valamint az ENSZ Alapokmányában foglalt elveken és a nemzetközi jogon alapuló, átfogó, igazságos és tartós békére irányuló támogatásával. Amennyiben az átmeneti védelemről szóló irányelv aktiválásához vezető körülmények 2028. március 4. előtt megszűnnek, az Európai Bizottság ilyen esetben az átmeneti védelemről szóló irányelv 6. cikke szerinti javaslatot nyújthat be a Tanácsnak. Ez a rendelkezés lehetővé teszi a Tanács számára, hogy – a Bizottság javaslatára, amelynek a Tanácsnak szóló javaslat benyújtására irányuló valamennyi tagállami kérelmet is meg kell vizsgálnia – minősített többséggel elfogadott határozattal megszüntesse az átmeneti védelmet. Az ilyen tanácsi határozatnak azon a megállapításon kell alapulnia, hogy a származási országban a helyzet lehetővé teszi az átmeneti védelemben részesülők biztonságos és tartós visszatérését, tekintettel az emberi jogok, az alapvető jogok és szabadságok kellő tiszteletben tartására, valamint a tagállamoknak a *visszaküldés tilalmára* vonatkozó kötelezettségeire.

Ezen túlmenően a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy időben megtegyék az átmeneti védelem meghosszabbításának előkészítéséhez szükséges közigazgatási és jogi lépéseket (például a tartózkodási engedélyek megújítását).

Az átmeneti védelem további meghosszabbítása nem áthatja alá Ukrajna jogos, általános védekezési képességét.

Az Európai Tanács több alkalommal következetesen hangsúlyozta, hogy az Unió támogatja Ukrajnát, és újól megerősítette, hogy továbbra is szilárdan és rendíthetetlenül támogatja Ukrajna függetlenségét, valamint a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitását és területi integritását, továbbá megerősítette az Unió az iránti elkötelezettségét, hogy a hasonlóan gondolkodó partnerekkel és szövetségeseikkel együttműködve továbbra is átfogó politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást nyújtson Ukrajnának és népének. Az Európai Tanács támogatta az átfogó, igazságos és tartós ukrajnai békét, amely az ENSZ Alapokmányában foglalt elveken és a nemzetközi jogon alapul, és amelyet az Ukrajna számára nyújtott szilárd és hiteles biztonsági garanciák támasztanak alá, hangsúlyozva, hogy döntő fontosságú annak biztosítása, hogy Ukrajna rendelkezzen az ahhoz szükséges költségvetési és katonai eszközökkel, hogy továbbra is gyakorolhassa az

önvédelemhez való természetes jogát, valamint felléphessen Oroszország agressziójával szemben és elrettenhesse azt.

A válságra adott uniós válasz részeként átmeneti védelem bevezetésére került sor. Ez az átmeneti védelem azonban nem abszolút jellegű. Ez egy kivételes jellegű eljárás, amely az irányelv 5. cikkével összhangban, tanácsi határozatban meghatározott személyek konkrét csoportjaira alkalmazható. Az irányelv ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy bizonyos személyeket meghatározott objektív kritériumok alapján kizárjanak az átmeneti védelemből.

Ezzel összefüggésben teljes mértékben figyelembe kell venni Ukrajna azon katonai szükségleteit, hogy megvédje magát Oroszország jogellenes agressziós háborújával szemben és különösen az Ukrajna által a jogrendjében jogszerűen meghatározott besorozási kötelezettségeket, ugyanakkor az átmeneti védelem révén teljes körű támogatást kell nyújtani a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára. Ezért alapvető fontosságú, hogy az Unió oly módon alkalmazza az átmeneti védelmet, amely biztosítja Ukrajna általános képességét arra, hogy a lehető legjobban megvédje magát Oroszország jogellenes agressziós háborújával szemben, és szabadon döntsön védelmi erőinek megszervezéséről.

Ezért, bár a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező, rászoruló személyek védelme továbbra is prioritás, főszabályként nem nyújtható átmeneti védelem azon személyek számára, akik e határozat hatálybalépésének időpontjától hagyják el Ukrajnát, és akik nem tudnak bizonyítékot szolgáltatni a nemzeti hatóságoknak arra vonatkozóan, hogy az ukrán hatóságok engedélyezték számukra, hogy katonai kötelezettségeiknek megfelelően elhagyják Ukrajnát.

Az átmeneti védelem aktiválásának egyik oka a tagállamok menekültügyi rendszerének megőrzése volt azáltal, hogy – a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlásával szembesülve – minimálisra csökkentette az alaki követelményeket. Fontos fenntartani egy olyan átmeneti védelmi rendszert, amely könnyen alkalmazható, és amely lehetővé teszi azon személyek gyors ellenőrzését, akik számára engedélyezik, hogy katonai kötelezettségeiknek megfelelően elhagyják Ukrajnát. Ezzel összefüggésben az ukrán hatóságok például egy külön e célra szolgáló alkalmazás, a Reserv+ fejlesztésén dolgoznak, amely lehetővé tenné a katonai kötelezettségek alóli mentesülést igazoló dokumentumok letöltését és kinyomtatását.

A jogbiztonság biztosítása érdekében az ilyen követelmények ellenőrzését csak az e határozat hatálybalépésétől kezdődően átmeneti védelmet kérelmező új belépőkre kell alkalmazni. Az átmeneti védelemben részesülő, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek közül sokan már évek óta az EU-ban élnek, és a nyelvtanulás, a munkakeresés és az oktatásban való részvétel révén beilleszkedtek az őket befogadó közösségekbe. Ezért helyénvaló, hogy ezek a személyek továbbra is megőrizték az átmeneti védelmi jogállást és az abból eredő jogokat.

A Bizottság emlékeztet arra, hogy az átmeneti védelemről szóló irányelv értelmében egy személy egy időben csak egy tagállamban veheti igénybe a jogálláshoz kapcsolódó jogokat; ezért a tagállamoknak el kell utasítaniuk a 2001/55/EK irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján benyújtott tartózkodási engedély iránti kérelmeket, ha nyilvánvaló, hogy az érintett személy ezen az alapon már megszerezte a tartózkodási engedélyt egy másik tagállamban, és ezért ott él az átmeneti védelemhez kapcsolódó jogokkal (lásd e tekintetben a Bíróság [tizedik tanács] 2025. február 27-i C-753/23. sz. ítéletének [Krasiliva-ítélet] 30. pontját).

E célból, amint arra az átmeneti védelem megszüntetésére vonatkozó összehangolt megközelítésről szóló tanácsi ajánlás¹⁵ is emlékeztet, továbbra is fontos, hogy rendszeresen feltöltsék az adatokat az átmeneti védelemben részesülő személyeket nyilvántartó platformra, beleértve az inaktív nyilvántartásba vételekre vonatkozó számadatokat is, és – ha szükséges – gyorsan nyomon kövessék a kettős nyilvántartásba vételeket.

A védelem további biztosításának szükségessége, valamint annak lehetősége, hogy az átmeneti védelemben részesülő személyek a választásuk szerinti tagállamban részesüljenek átmeneti védelemben, hatással volt a tagállamok befogadórendszereire, különösen azokéra, amelyekben nagy számban tartózkodnak átmeneti védelemben részesülő személyek, valamint egyidejűleg meg kell birkózniuk a nemzetközi védelmet kérelmezők nagy számával vagy a lakáshiánnyal is. Ebben a tekintetben fontos, hogy a jövőben folytatódjon a tagállamok erőfeszítései közötti nagyobb egyensúly biztosítására irányuló munka. Továbbra is prioritás a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek önállóságának biztosítása és a befogadórendszerekből a hosszú távú elhelyezésre való átállásuk.

Emellett az átmeneti védelemnek e tanácsi határozatra irányuló javaslattal összhangban történő meghosszabbításával párhuzamosan a tagállamoknak sürgősséggel fokozniuk kell az átmeneti védelem megszüntetésére vonatkozó összehangolt megközelítésről szóló tanácsi ajánlás végrehajtását, és meg kell valósítaniuk hosszú távú és fenntartható megoldásokat. A tagállamoknak különösen arra kell összpontosítaniuk, hogy az átmeneti védelemben részesülő személyeket más jogállásba helyezték át, valamint elő kell segíteniük az Ukrajnába történő önkéntes visszatérést és az ottani fenntartható visszailleszkedést, amint a helyzet ezt lehetővé teszi.

- **Összhang a szakpolitikai terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a javaslat teljes mértékben összhangban van az EU menekültügyi vívmányaival, mivel az átmeneti védelemről szóló irányelv a közös európai menekültügyi rendszer szerves részét képezi, és azt a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlásával járó, olyan rendkívüli helyzet kezelésére tervezték, mint amely az Ukrajna elleni teljes orosz invázió miatt jelenleg is fennáll. A javaslat továbbá teljes mértékben összhangban van az Európai Uniónak a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló olyan térség létrehozására irányuló célkitűzésével, amely nyitva áll mindazok számára, akik kényszerítő körülmények miatt jogszerűen keresnek védelmet az Európai Unióban.

A javaslat elemei összhangban vannak a migrációs és menekültügyi paktumot alkotó, 2024 májusában elfogadott és 2026 júniusában hatályba lépett jogi aktusokkal is. A Parlament és a Tanács megállapodott abban, hogy az érkező tömeges menekültáradat esetére az EU rendelkezésére álló eszköztár részeként fenntartja az átmeneti védelemről szóló irányelvet. Az átmeneti védelemről szóló irányelv alapvető eszköznek bizonyult az EU-n belüli azonnali védelem biztosításához. Ebben a szakaszban továbbra is ez a legmegfelelőbb eszköz az Oroszország Ukrajna ellen indított agressziós háborúja által okozott kényszerű lakóhelyelhagyás kezelésére.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a javaslat teljes mértékben összhangban van annak szükségességével, hogy a tagállamok a nemzetközi védelem iránti esetleges kérelmeket rendezett módon, a menekültügyi rendszerük

¹⁵ [A Tanács ajánlása \(2025. szeptember 16.\) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára biztosított átmeneti védelem megszüntetésére vonatkozó összehangolt megközelítésről.](#)

túlterhelése nélkül fel tudják dolgozni, és hogy továbbra is biztosítani tudják a szükséges intézkedéseket a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása esetén, ezáltal elkerülve a tagállamok menekültügyi rendszereinek túlterhelését. A javaslat összhangban van továbbá az Unió külső tevékenységével. Ez a javaslat összhangban van továbbá az Ukrajna ellen indított orosz agressziós háborúra válaszul elfogadott uniós korlátozó intézkedésekkel és egyéb intézkedésekkel. A javaslat az Oroszország Ukrajna ellen indított agressziós háborújára válaszul hozott átfogó uniós intézkedések részét képezi.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat jogalapja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről szóló, 2001. július 20-i 2001/55/EK tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdése, tekintettel arra, hogy az átmeneti védelem indokai továbbra is fennállnak. E rendelkezés előírja, hogy amennyiben az átmeneti védelem indokai továbbra is fennállnak, a Tanács a Bizottság javaslatára minősített többséggel határozatot fogadhat el az átmeneti védelem további, legfeljebb egy évvel történő meghosszabbításáról.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Az EUMSZ-nek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségről szóló V. címe ezen ügyekben bizonyos hatáskörökkel ruházza fel az Európai Uniót. E hatásköröket az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkével összhangban kell gyakorolni, vagyis csak akkor és annyiban, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok önmagukban nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés léptéke vagy hatása miatt uniós szinten jobban megvalósítható.

Az orosz agressziós háború következtében kialakult ukrajnai helyzet továbbra is az EU egészét érinti. Az Európai Unió eddig példa nélküli és egységes választ adott. Ez azt mutatja, hogy továbbra is uniós megoldásokra és uniós támogatásra, valamint erős uniós szintű koordinációra van szükség, mivel folyamatosan biztosítani kell, hogy valamennyi tagállam hatékonyan reagáljon a helyzetre, és Unió-szerte ugyanazokat a normákat és harmonizált jogokat alkalmazza a jelenleg az Unióban befogadott mintegy 4,4 millió személyre. A továbbra is tapasztalható tömeges beáramlás túl nem zárható ki annak a lehetősége, hogy az ukrajnai helyzet jelenlegi kiszámíthatatlansága miatt további személyek érkeznek nagy számban az Unióba. Kétségtelen, hogy az egyes tagállamok által hozott intézkedések nem tudják megfelelően kielégíteni azt az igényt, hogy az egyértelműen az egész EU számára kihívást jelentő kérdésekben közös uniós megközelítés érvényesüljön.

Egy ilyen közös megközelítés érvényesülését a tagállamok egyenként nem tudják kielégítően biztosítani, és az – a javasolt tanácsi végrehajtási határozat terjedelme és hatása miatt – az Unió szintjén jobban alkalmazható, ahogy azt maguk a tagállamok is jelezték. Az Unió ezért köteles fellépni, és intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (3) bekezdésében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően.

Az átmeneti védelem kivételes és azonnali jellegű folyamat, amely Unió-szerte harmonizált jogokat biztosít. Az átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet nem kell külön eljárás keretében kérelmezni. Ezért az érintett személynek, amikor az átmeneti védelemhez vagy a megfelelő védelemhez kapcsolódó jogok gyakorlása céljából megjelenik a hatóságok előtt, az adott esetben megfelelően csak állampolgárságát, nemzetközi védelmi vagy azzal egyenértékű védelmi jogállását, ukrajnai lakóhelyét vagy családi kapcsolatát kell

bizonyítania. Az átmeneti védelemhez való jog azonnali, de nem abszolút, amint azt az átmeneti védelemről szóló irányelv több rendelkezése is jelzi. Ezért helyénvaló uniós szinten olyan közös ellenőrzési követelményt megállapítani, amely biztosítja, hogy a tagállamok összehangolt operatív megközelítést alkalmazzanak az átmeneti védelemhez kapcsolódó jogok igénybevételére irányuló új kérelmek értékelésekor, ezáltal megelőzve a széttagoaltságot és megőrizve az átmeneti védelmi rendszer integritását.

Egy olyan eljárás lehetővé tétele érdekében, amely minimálisra csökkenti az alakiságokat, és nem ró adminisztratív terhet a nemzeti közigazgatásra, az átmeneti védelemre való jogosultság igazolásához elegendő bizonyítéknak kell tekinteni annak ellenőrzését – adott esetben az ukrán jogban –, hogy az érintett személyek rendelkeznek-e az ukrán hatóságok engedélyével, amely megerősíti, hogy katonai kötelezettségeiknek megfelelően hagyják el Ukrajnát.

- **Arányosság**

Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (4) bekezdésében foglalt arányosság elvének megfelelően a javasolt tanácsi végrehajtási határozat rendelkezik arról, hogy az átmeneti védelem korlátozott időtartamra, azaz egy évvel meghosszabbításra kerüljön azon személyek meghatározott csoportja tekintetében, akikre az átmeneti védelem már vonatkozik.

A javasolt intézkedés az ukrániai helyzet nagyságrendjére és súlyosságára tekintettel szükséges mértékre korlátozódik, amely helyzet következtében az uniós tagállamokban jelenleg tartózkodó mintegy 4,4 millió, lakóhelyét elhagyni kényszerült személy nem tud biztonságos és tartós feltételek mellett visszatérni Ukrajnába. Emellett ez a meghosszabbítás a jelenlegi helyzetre tekintettel arányos válaszlépést is jelent, mivel az átmeneti védelem megóvta a tagállamok menekültügyi rendszereit attól, hogy túlterhelődjenek az uniós tagállamokba érkezők által benyújtott kérelmek jelentős száma következtében.

Arányos az a követelmény, hogy ellenőrizni kell, hogy az érintett személyek rendelkeznek-e az ukrán hatóságok engedélyével, amely megerősíti, hogy katonai kötelezettségeiknek megfelelően hagyják el Ukrajnát. E követelmény arra korlátozódik, ami feltétlenül szükséges annak elkerüléséhez, hogy az átmeneti védelem további biztosításának szükségessége aláássa Ukrajna általános védelmi képességét, tekintettel annak változó katonai szükségleteire. Ukrajna jogszerűen állapíthatja meg jogrendjében a besorozásra vonatkozó kötelezettségeket, beleértve azok kizárását is, amelyek megakadályozzák, hogy jól meghatározott csoportok elhagyják Ukrajnát¹⁶.

Annak ellenőrzését, hogy az adott személy a katonai kötelezettségei megsértése nélkül elhagyhatja-e Ukrajnát, a jövőbeli kérelmekre irányuló tervezett intézkedésnek szánjuk. A követelmény célja, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsen Ukrajna védelmi szükségletei figyelembevételének szükségessége, a jogbiztonság szükségessége, valamint az Unióban már védelmet élvező személyek jogainak megőrzése és jogos elvárásai között.

Ezenkívül az ilyen követelmény teljesülésének ellenőrzése nem érinti a hatóságoknak az adott ügyre vonatkozó döntéshozatali hatáskörét, és nem érinti bármely személy azon jogát sem, hogy nemzetközi védelmet kérjen az Unióban. Bár az Ukrajnából érkező személyek menedékjog kérelmezéséhez való joga változatlan maradna, a katonai szolgálat megtagadása önmagában nem minősül a nemzetközi védelem érvényes indokának – lásd ebben az

¹⁶ Az ukrán jog szerint a hadkötelezett korú (25–60 éves) ukrán férfiak és a tartalékos listán szereplő (23–25 éves) ukrán férfiak nem hagyhatják el Ukrajnát. Az ukrán katonai szolgálatra vonatkozó törvény 2025. augusztusi lazítását követően a 18–22 éves ukrán férfiak elhagyhatják Ukrajnát, kivéve azokat a férfiakat (és nőket), akik önként úgy döntöttek, hogy csatlakoznak a katonai erőkhöz.

összefüggésben az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének a politikai véleményről szóló gyakorlati útmutatóját.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az átmeneti védelemről szóló irányelv 4. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy tanácsi végrehajtási határozattal hosszabbítsák meg az átmeneti védelmet legfeljebb egy évvel, amennyiben az átmeneti védelem indokai továbbra is fennállnak.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELESEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Tényekkel alátámasztott szakpolitikai döntéshozatal**

Az Ukrajnára összpontosító uniós migrációs felkészültségi és válságkezelési hálózat és az „Ukrajna” szolidaritási platform¹⁷ folytatja tevékenységét azzal a céllal, hogy közös helyzetismeretet biztosítson az Ukrajna elleni teljes orosz invázió migrációs következményeiről, valamint az EU és a tagállamok felkészültségéről, illetve rendszeres eszmecserék révén összehangolt választ adjon a válságra. Ezzel összefüggésben mindkét fórumon megvitatásra került az uniós szintű általános felkészültség javítása, beleértve a vészhelyzeti tervezést is. Folyamatos az információ- és adatgyűjtés az aktuális helyzetről és a személyek mozgásáról. A felek az átmeneti védelem nyilvántartási platformja keretében tartott megbeszéléseken továbbra is eseti alapon megvitatják, hogy hogyan biztosítható jobban a megfelelő információcsere az átmeneti védelemben és a nemzeti jog alapján rendelkezésre álló megfelelő védelemben részesülő személyekről, egyúttal pedig az ugyanazon tagállamon belüli és az uniós tagállamok közötti kettős nyilvántartásba vétel feltárása. Tekintettel a lakóhelyüket elhagyni kényszerült gyermekek és fiatalok jelentős számára, ezek az erőfeszítések egyre inkább figyelembe veszik az oktatási és képzési rendszerekbe való integrációra vonatkozó adatokat.

Az elmúlt hónapokban az Európai Bizottság rendszeres eszmecserét folytatott az ukrán partnerekkel arról, hogy miként lehet összeegyeztetni az ukrán népnek nyújtott védelmet az ország honvédelmi szükségleteivel.

Emellett az Európai Bizottság, az olyan intézmények, például a Világbank és az Egyesült Nemzetek Szervezete, valamint Ukrajna kormánya rendszeresen értékeli az ukrain helyzetet. A Világbank jelentéseket tesz közzé az Ukrajnára vonatkozó gyors kár- és igényfelmérésről¹⁸.

A háború kitörése óta a Nemzetközi Migrációs Szervezet azon munkálkodik, hogy jobban megértse a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek helyzetét, valamint nyomon kövesse az Ukrajnán belüli lakóhelyelhagyást és a mobilitási áramlásokat, továbbá hogy felmérések révén figyelemmel kísérje a háború elől menekülők és az Ukrajnába visszatérők szándékait, valamint értékelje a visszatérés feltételeit. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala

¹⁷ A Bizottság platformot alakított ki, hogy az (EU) 2022/382 tanácsi határozat 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban koordinálja a tagállamok operatív válaszhelyezkedéseit. A platform többek között információkat gyűjt és megvizsgálja a tagállamokban azonosított szükségleteket, valamint koordinálja azok kielégítésének operatív nyomon követését.

¹⁸ Világbank-csoport, „Ukraine Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5) (February 2022 – December 2025)” (Az ukrain károk és igények ötödik gyorsfelmérése, 2022. február – 2025. december).

rendszeresen közzé tesz információkat az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek (és a belső menekültek) szándékairól és kilátásairól. A fent említett nemzetközi szervezetek felmérései és dokumentumai azt mutatják, hogy jelenleg még mindig ingatag és kiszámíthatatlan a helyzet, ezért nem teszi lehetővé a biztonságos és tartós feltételek melletti visszatérést. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa Hivatalának becslése szerint 2026 februárjáig világszerte 5,9 millió Ukrajnából menekülő személyt vettek nyilvántartásba¹⁹.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk, valamint szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A tényeken alapuló információk összegyűjtése érdekében a Bizottság a migrációs felkészültségi és válságkezelési hálózaton, valamint a szolidaritási platformon keresztül rendszeres konzultációkat folytatott a tagállami hatóságokkal, az Európai Külügyi Szolgálat, továbbá az érintett uniós ügynökségekkel, az ukrán hatóságokkal és nemzetközi szervezetekkel, miközben fenntartotta a nem kormányzati és civil társadalmi szervezetekkel folytatott információcserét.

A Bizottság az Európai Unió Tanácsának soros elnökségeivel együttműködve miniszteri szinten, továbbá a Tanács Bevándorlással, Határokkal és Menekültüggyel Foglalkozó Stratégiai Bizottságában (SCIFA) és a bel- és igazságügyi tanácsadókkal 2026 márciusában és májusában tartott ülésorozat keretében konzultált a tagállamokkal az átmeneti védelem 2027 márciusát követő jövőjéről, ahol a tagállamok hangsúlyozták, hogy az átmeneti védelmet a lehető leghamarabb meg kell hosszabbítani további egy évvel a közös európai reagálás fenntartása érdekében.

A SCIFA legutóbbi, 2026. áprilisi ülésén a tagállamok elismerték, hogy a jelenlegi ingatag helyzet nem teszi lehetővé az átmeneti védelem megszüntetését. A tagállamok megvitatták továbbá az átmeneti védelem hatályának lehetséges új módozatait annak érdekében, hogy az jobban tükrözze a változó helyzetet, és összeegyeztesse az átmeneti védelmet Ukrajna változó védelmi szükségleteivel. A bel- és igazságügyi tanácsadók legutóbbi, 2026. májusi ülésén a tagállamok megvitatták az átmeneti védelem hatályával kapcsolatos új módozatok lehetőségeit, hangsúlyozva a könnyű alkalmazás és a mielőbbi határozathozatal szükségességét.

A szolidaritási platform keretében egyidejűleg kiegészítő megbeszélésekre került sor, amelyeken a tagállamok többsége kijelentette, hogy további egy évvel meg kell hosszabbítani az átmeneti védelmet a közös európai reagálás fenntartása, a kedvezményezettek számára az egyértelműség biztosítása, valamint annak érdekében, hogy a tagállamok nemzeti szinten megtehessek a szükséges közigazgatási és jogi lépéseket (például a tartózkodási engedélyek megújítását). A tagállamok azt is hangsúlyozták, hogy fenn kell tartani az átmeneti védelemre való jogosultsághoz kapcsolódó egyszerű adminisztratív eljárást, és el kell kerülni, hogy a menekültügyi rendszerek túlterheltté váljanak. A belügyminiszterek azt is jelezték, hogy általánosságban támogatják az átmeneti védelem további egy évvel történő meghosszabbítását, továbbá azt, hogy a Belügyi Tanács június 4-i nem hivatalos ülésén mérlegeljék az Ukrajna változó védelmi szükségleteinek teljes körű figyelembevételét célzó kiigazításokat.

A Bizottság emellett rendszeres kapcsolatban állt az ukrán hatóságokkal, hogy információkat gyűjtsön a helyszínen kialakult helyzetről. Emellett az átmeneti védelemről szóló irányelv 3. cikkével összhangban a Bizottság kikérte az UNHCR véleményét, amely folyamatosan

¹⁹ Ukraine Refugee Situation (Az ukrán menekültügyi helyzet).

értékeli a helyzetet és releváns információkat szolgáltat, valamint felméréseket végez a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek szándékairól.

- **Alapjogok**

Ez a javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, valamint a nemzetközi jogból – így többek között az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvvel módosított, a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i genfi egyezményből – eredő kötelezettségeket.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának kezdete óta az átmeneti védelemről szóló irányelv alkalmazásához kapcsolódó finanszírozási igényeket a 2014–2020-as és a 2021–2027-es időszakban, különösen a belügyi és kohéziós politika keretében rendelkezésre álló, meglévő uniós finanszírozási eszközök²⁰ költségvetéséből elégitették ki.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az *1. cikk* előírja az e határozat 1. cikkével módosított tanácsi határozat 2. cikkében említett, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek átmeneti védelmének egy évvel (2027. március 5-től 2028. március 4-ig) történő meghosszabbítását.

A *2. cikk* előírja, hogy főszabályként nem biztosítható átmeneti védelem azon személyek számára, akik e határozat hatálybalépésének időpontjától kezdődően hagyják el Ukrajnát, és akik nem tudnak bizonyítékot szolgáltatni a nemzeti hatóságoknak arra vonatkozóan, hogy az ukrán hatóságok engedélyezték számukra, hogy katonai kötelezettségeiknek megfelelően elhagyják Ukrajnát.

A *3. cikk* meghatározza e határozat hatálybalépésének és alkalmazásának időpontját.

²⁰ Az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés, az úgynevezett „CARE” csomag (CARE, CARE-plus és Fast-CARE).

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA**az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem 2028. március 4-ig történő meghosszabbításáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről szóló, 2001. július 20-i 2001/55/EK tanácsi irányelvre¹ és különösen annak 4. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2022. március 4-én elfogadta a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról szóló (EU) 2022/382 végrehajtási határozatot², amely átmeneti védelmet vezetett be.
- (2) A 2001/55/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével összhangban az átmeneti védelem először egy éves kezdeti időszakra, 2023. március 4-ig került alkalmazásra, majd automatikusan további egy évvel, 2024. március 4-ig meghosszabbították.
- (3) A Tanács 2023. október 19-én elfogadta az (EU) 2023/2409 végrehajtási határozatot³, amellyel 2025. március 4-ig meghosszabbította az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelmet. A Tanács 2024. június 25-én elfogadta az (EU) 2024/1836 végrehajtási határozatot⁴, amellyel 2026. március 4-ig meghosszabbította az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelmet. A Tanács 2025. július 15-én elfogadta az (EU) 2025/1460 végrehajtási

¹ HL L 212., 2001.8.7., 12. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>.

² A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

³ A Tanács (EU) 2023/2409 végrehajtási határozata (2023. október 19.) az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról (HL L, 2023/2409, 2023.10.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

⁴ A Tanács (EU) 2024/1836 végrehajtási határozata (2024. június 25.) az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról (HL L, 2024/1836, 2024.7.3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

határozatot⁵, amellyel 2027. március 4-ig meghosszabbította az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelmet.

- (4) A 2001/55/EK irányelv aktiválásával összefüggésben a tagállamok egy 2022. március 4-i nyilatkozatban⁶ egyhangúlag megállapodtak abban, hogy nem alkalmazzák az említett irányelv 11. cikkét a valamely tagállamban az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal összhangban átmeneti védelemben részesülő és engedély nélkül egy másik tagállamba továbbutazó személyek tekintetében, kivéve, ha a tagállamok kétoldalú alapon másként állapodnak meg.
- (5) Tekintettel arra, hogy egy személyt egy időben csak egy tagállamban illethetnek meg az átmeneti védelemhez fűződő jogok, ennek biztosítása érdekében, valamint hogy elkerüljék az átmeneti védelem céljából történő többszörös nyilvántartásba vételt, a tagállamoknak el kell utasítaniuk a 2001/55/EK irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján benyújtott tartózkodási engedély iránti kérelmeket, ha nyilvánvaló, hogy az érintett személy ezen az alapon már megszerezte a tartózkodási engedélyt egy másik tagállamban, és ezért ott él az átmeneti védelemhez kapcsolódó jogokkal, a szociális ellátást is beleértve. Ez összhangban lenne az Európai Unió Bíróságának a C-753/23. sz. ügyben hozott ítéletével⁷ és különösen annak 30. pontjával.
- (6) Az operatív célú, időszerű helyzetkép biztosítása, a tartózkodási engedélyek kiadásának következetes adminisztrációja és felügyelete érdekében a tagállamoknak rendszeresen pontos és időszerű adatokat kell feltölteniük az átmeneti védelem nyilvántartásba vételi platformjára, beleértve az inaktív regisztrációkra vonatkozó adatokat is.
- (7) Az Unióban jelenleg közel 4,4 millió lakóhelyét elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személy részesül átmeneti védelemben. A nyilvántartásba vett, átmeneti védelmet élvező személyek összlétszáma – összességében kismértékben növekvő tendencia mellett – továbbra is viszonylag stabil, mintegy 4,3 millió, és kevesen jelentették be, hogy véglegesen visszatérnek Ukrajnába. Az ukrainai helyzet nem teszi lehetővé a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek többségének biztonságos és tartós feltételek melletti visszatérését Ukrajnába. Az IOM 2025. decemberi becslése szerint az ukrainai belső menekültek száma 3 712 000⁸. A belső menekültek háromnegyede (71 %-a) több mint két éve, 82 %-a pedig több mint egy éve kényszerült lakóhelye elhagyására. A több mint két éve lakóhelyüket elhagyni kényszerült belső menekültek aránya az ország nyugati részén élő belső menekültek körében volt a legmagasabb. Az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatalának becslése szerint Ukrajnában 2026-ban mintegy 10,8 millió ember szorul sürgős humanitárius segítségnyújtásra.
- (8) Emellett Oroszország agressziós háborúja, többek között az Ukrajna-szerte a polgári lakosság ellen intézett egyre intenzívebb ismételt légitámadások következtében az országban kialakult nehéz humanitárius helyzet, nagy fokú instabilitás és

⁵ [A Tanács \(EU\) 2025/1460 végrehajtási határozata \(2025. július 15.\) az \(EU\) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról \(HL L, 2025/1460, 2025.7.24., ELI: \[http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj\]\(http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj\)\).](#)

⁶ Javaslat – A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001. július 20-i 2001/55/EK tanácsi irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről – A tagállamok nyilatkozata.

⁷ A Bíróság 2025. február 27-i ítélete, A. N. v Ministerstvo vnitra, C-753/23, ECLI:EU:C:2025:133.

⁸ Ukraine Internal Displacement Report - Round 22 (2026. január).

bizonytalanság miatt nem zárható ki, hogy további személyek érkeznek nagy számban az Unióba. Továbbra is fennáll az eskaláció kockázata. Ugyanakkor a nemzeti menekültügyi rendszerek további hatékony működését is veszélyeztetné, ha az átmeneti védelem hamarosan megszűnne, és az átmeneti védelemben részesült személyek mindegyike egyszerre nyújtana be nemzetközi védelem iránti kérelmet.

- (9) Mivel a lakóhelyüket elhagyni kényszerült és az Unióban tartózkodó, átmeneti védelemben részesülő személyek magas száma valószínűleg nem fog csökkenni mindaddig, amíg az Ukrajna elleni háború folytatódik, 2027. március 5-től meg kell hosszabbítani az átmeneti védelmet az Unióban jelenleg átmeneti védelemben részesülő vagy ilyen védelemre szoruló személyek helyzetének rendezése érdekében, mivel ez a jogállás azonnali védelmet nyújt és harmonizált jogokhoz biztosít hozzáférést, egyúttal minimálisra csökkenti az alaki követelményeket az Unióba irányuló tömeges beáramlás esetén. Az átmeneti védelem meghosszabbításának azt is elő kell segítenie, hogy az átmeneti védelemben részesülők által az átmeneti védelem addigra bekövetkező megszűnése esetén 2027. március 4-ig, vagy az ukrainai háború elől menekülő és az Unióba érkező személyek által az említett időpontot követően és 2028. március 4. előtt benyújtható nemzetközi védelem iránti kérelmek számának jelentős növekedése ne terhelje túl a tagállamok menekültügyi rendszereit.
- (10) Ezért, tekintettel arra, hogy az átmeneti védelem indokai továbbra is fennállnak, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek (EU) 2022/382 végrehajtási határozatban említett kategóriáinak átmeneti védelmét 2028. március 4-ig meg kell hosszabbítani.
- (11) Annak ellenére, hogy az átmeneti védelmet további egy éves átmeneti időszakra szükséges meghosszabbítani, fontos, hogy a közös uniós megközelítés figyelembe vegye Ukrajna változó védelmi szükségleteit.
- (12) Következtetéseiben az Európai Tanács ismételten megerősítette, hogy továbbra is szilárdan és rendíthetetlenül támogatja Ukrajna függetlenségét, valamint a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitását és területi integritását, továbbá megerősítette, hogy az Unió elkötelezett amellett, hogy továbbra is átfogó politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást nyújtson Ukrajnának és népének. Az Európai Tanács támogatta az átfogó, igazságos és tartós ukrainai békét, amely az ENSZ Alapokmányában foglalt elveken és a nemzetközi jogon alapul, és amelyet az Ukrajna számára nyújtott szilárd és hiteles biztonsági garanciák támasztanak alá, hangsúlyozva, hogy döntő fontosságú annak biztosítása, hogy Ukrajna rendelkezzen az ahhoz szükséges költségvetési és katonai eszközökkel, hogy továbbra is gyakorolhassa az önvédelemhez való természetes jogát, valamint felléphessen Oroszország agressziójával szemben és elrettenthesse azt.
- (13) A 2001/55/EK tanácsi irányelv értelmében a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén alkalmazandó átmeneti védelmi rendszer kivételes jellegű eljárást jelent, amely személyek meghatározott csoportjaira alkalmazható, és amely ugyanakkor objektív kizárási kritériumokat is meghatározhat, a nemzetközi jogból, az uniós jogból és az alapvető jogokból eredő kötelezettségek teljes körű tiszteletben tartása mellett. Különösen nem engedhető meg, hogy egy személy átmeneti védelemben részesüljön, ha az ukrán hatóságok nem engedélyezik számára, hogy elhagyja Ukrajnát, mivel eleget kell tennie katonai kötelezettségeinek.
- (14) Ukrajna azon változó katonai szükségletei, hogy megvédje magát Oroszország jogellenes agressziós háborújával szemben és különösen az Ukrajna által a jogrendjében jogszerűen meghatározott besorozási kötelezettségek az Unió teljes körű

támogatását igénylik. Ezzel összefüggésben a tagállamoknak teljes mértékben figyelembe kell venniük ezeket a szükségleteket, ugyanakkor az átmeneti védelem révén teljes körű támogatást kell nyújtaniuk az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára. Ezért alapvető fontosságú, hogy az Unió a továbbiakban ne alkalmazza az átmeneti védelmet oly módon, amely – bár a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek javát szolgálja – negatívan befolyásolja Ukrajna azon általános képességét, hogy a lehető legjobban megvédje magát Oroszország jogellenes agressziós háborújával szemben, és szabadon döntsön védelmi erőinek megszervezéséről.

- (15) E célból – az uniós jog és az alapvető jogok sérelme nélkül – főszabályként nem biztosítható átmeneti védelem olyan személyek számára, akik nem tudnak bizonyítékot szolgáltatni a nemzeti hatóságoknak arra vonatkozóan, hogy az ukrán hatóságok – adott esetben az ukrán jog – felhatalmazták őket arra, hogy katonai kötelezettségeiknek megfelelően elhagyják Ukrajnát. Tekintettel arra, hogy figyelembe kell venni az Ukrajna által meghatározott jelenlegi védelmi szükségleteket, ugyanakkor azon személyek helyzetének sérelme nélkül, akikre az átmeneti védelem már vonatkozik, e követelmény ellenőrzését az Ukrajnából lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tekintetében az e határozatnak a Hivatalos Lapban való kihirdetését követő naptól kell alkalmazni.
- (16) Az átmeneti védelemhez való jog azonnal gyakorolható. Bár az érintett személy megfelelő adminisztrációjának és nyilvántartásba vételének biztosítása érdekében a tagállam dönthet úgy, hogy előírja bizonyos követelmények teljesítését, például az (EU) 2022/382 tanácsi határozatban előírt nyilvántartásba vételi űrlap és bizonyítékok benyújtását, az átmeneti védelem egyik célja a gyors és könnyen alkalmazható eljárás biztosítása az alakiságok minimálisra csökkentése révén. Ezért fontos, hogy a tagállami hatóságok gyorsan ellenőrizhessék, hogy az érintett személy katonai kötelezettségeinek megfelelően jogosult-e elhagyni Ukrajna területét. Ezzel összefüggésben a tagállamok például rendelkezhetnek azzal a dokumentummal, amelyet az ukrán hatóságok az Ukrajna által kifejlesztett, kifejezetten e célra szolgáló Reserv+ alkalmazáson keresztül bocsátanak rendelkezésre, és amely megerősíti ezt az engedélyt.
- (17) A Tanács 2025. szeptember 16-án elfogadta a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára biztosított átmeneti védelem megszüntetésére vonatkozó összehangolt megközelítésről szóló ajánlását⁹. Ez a meghosszabbítás nem érinti az ajánlásban előírt intézkedések végrehajtásának folytatását, amelynek továbbra is prioritásnak kell maradnia. E tekintetben a tagállamoknak összehangolt módon fokozniuk kell az átmeneti védelemben részesülő személyeknek más jogállásokra való átmenetét, valamint az önkéntes visszatérést és a visszailleszkedést, amennyiben a helyzet ezt lehetővé teszi.
- (18) Ez a határozat tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapvető jogokat és elveket.

⁹ [A Tanács ajánlása \(2025. szeptember 16.\) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek átmeneti védelmének megszüntetésére vonatkozó összehangolt megközelítésről \(HL C. C/2025/5129, 2025.9.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj\).](http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj)

- (19) A Tanács újólág megerősíti elkötelezettségét amellet, hogy mindaddig támogatást nyújtson Ukrajnának és népének, ameddig csak szükséges, és ismételten hangsúlyozza, hogy támogatja az ENSZ Alapokmánya és a nemzetközi jog elvein alapuló, átfogó, igazságos és tartós békét, valamint fenntartható tűzszünet esetén a Tanács készen áll arra, hogy a 2001/55/EK irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összhangban járjon el.
- (20) Írországra nézve a 2001/55/EK irányelv kötelező, ezért Írország részt vesz e határozat elfogadásában és alkalmazásában.
- (21) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a végrehajtási határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek nyújtott, az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat 2. cikkében említett és az (EU) 2023/2409 végrehajtási határozattal, az (EU) 2024/1836 végrehajtási határozattal, valamint az (EU) 2025/1460 végrehajtási határozattal meghosszabbított átmeneti védelem további egy évvel, 2028. március 4-ig meghosszabbodik.

2. cikk

Az uniós jog és az alapvető jogok sérelme nélkül, az (EU) 2025/1460 végrehajtási határozat 1. cikkével összhangban biztosított vagy az 1. cikkel összhangban meghosszabbított átmeneti védelem nem biztosítható olyan személyeknek, akik nem tesznek eleget az ukrán jogban előírt katonai kötelezettségeiknek, és ezért az ukrán hatóságok nem engedélyezik számukra, hogy elhagyják Ukrajnát.

Ez a cikk nem alkalmazandó azokra a személyekre, akik e határozat hatálybalépésének időpontjában már átmeneti védelmet élveznek.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a határozatot 2027. március 5-től kell alkalmazni, a 2. cikk kivételével, amelyet e határozat hatálybalépésének napjától kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*